

LEIPZIG UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS AND MANAGEMENT SCIENCE

**IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE**

CORPORATE GOVERNANCE: STRATEGIES, PROCESSES, TECHNOLOGY

October 23th, 2020

Leipzig, Germany

**FINANCE, INSURANCE AND STOCK EXCHANGES,
UPGRADING STRATEGIC PORTFOLIO**

Prystupa L. A., Fedorchuk M. P.

**DIRECTIONS FOR IMPROVING THE FINANCIAL MANAGEMENT
OF THE INSURANCE COMPANY ON THE BASIS
OF RISK MANAGEMENT .....**

123

**MODERN MATHEMATICAL METHODS, MODELS
AND INFORMATION TECHNOLOGY IN THE ECONOMY**

Поліщук О. Ю.

**ЕКОНОМЕТРИЧНА ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ
ФОРМУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ.....**

127

MODERN PROBLEMS OF BUSINESS EDUCATION

Канаш О. Є.

**ДУАЛЬНА ОСВІТА В ЕКОНОМІЧНОМУ ЛАНДШАФТІ:
ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....**

132

MODERN PROBLEMS OF BUSINESS EDUCATION

Канаш О. Є., аспірант

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна

ДУАЛЬНА ОСВІТА В ЕКОНОМІЧНОМУ ЛАНДШАФТІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Професійна підготовка майбутніх фахівців відбувається в університетах, інститутах та коледжах за ухваленими програмами впродовж чотирьох (бакалавріат) або п'яти з половиною років (якщо людина прагне дістатися освітнього рівня магістр). Освітні установи опрацьовують їх з огляду на вимоги уповноважених державних органів. Але, враховуючи першочерговість запровадження продуктів Індустрії 4.0 якраз на рівні підприємств, саме їх менеджмент формує поточний кадровий попит на особистості з потрібними компетенціями. І шлях від моменту його оприлюднення до пропозиції, що надходить, має бути якомога коротшим без, звичайно, завдання шкоди якості. Вочевидь, стикаємось з діалектичним протиріччям:

$$\begin{cases} T_{\Phi}^{\text{оп}} = T_{\text{н}}^{\text{оп}}; \\ T_{\Phi}^{\text{оп}} \leq T_{\text{о}}^{\text{б}}, \end{cases}$$

де $T_{\Phi}^{\text{оп}}$, $T_{\text{н}}^{\text{оп}}$ – фактична та нормативна тривалість навчального процесу, відповідно, роки;

$T_{\text{о}}^{\text{б}}$ – тривалість очікування бізнесом людського капіталу, якого він потребує, роки.

Одним з найбільш продуктивних варіантом його розв'язання є запровадження моделі дуальної освіти (ДО). Її історичні витоки сягають дванадцятого століття, коли майже в усіх країнах Європи

утворилися гільдії – ремісничі та торгові асоціації, що відігравали важливу роль у економічному та політичному житті суспільства. Діяльність гільдій регламентувалася статутами, виконання норм яких було обов'язковим для усіх учасників без будь-яких винятків: і щодо набуття членства в професійному об'єднанні, цінової політики, якості виробів або послуг, і відносно вишкілу учнів та підмайстрів.

Набуті знання та вміння, якщо їх обсяг та глибина виявлялися достатніми, підтверджували званням «підмайстер» – першої сходинки у професійній ієрархії. У подальшому учня очікувало стажування тривалістю два-чотири роки. На останок складався іспит. При позитивному результаті, майбутнього майстра залучали до об'єднання мандрівників, разом з якими він збагачувався досвідом, допомагаючи на практиці умільцям різних країн. Сьогодні це назвали б «академічною мобільністю». І тільки після проходження стажування новоспечений віртуоз отримував право звертатися до колег за наданням йому права набуття членства у обраному фаховому товаристві [1, с. 7].

Впродовж XIX ст., їхня діяльність зазнавала підйомів та спадів, але з рештою підтвердили свою життєздатність, підкріплену законом «Про захист робітників ремісничої торгівлі» (1897 р.), за нормами якого ремісничі палати отримали статус інститутів публічного права, зобов'язувалися визначати мінімальні стандарти професійного навчання, а також виконувати функції екзаменаційного центру підмайстрів та майстрів [2]. Такому розвитку подій сприяли наступні обставини:

– по-перше, усталені традиції життя в умовах ремісничого укладу зробилися з часом фундаментом для соціально-політичної інтеграції учнів, що дозволяло наставникам закладати у їхню свідомість тогочасності цехові цінності;

– по-друге, розширення географії економічних відносин, викликане ним посилення конкуренції від тепер й на міжнародних ринках, ініціювало попит на професіоналістів, добре обізнаних у виробництві і навіть менеджменті. Тож система фахового становлення у гільдіях стала запорукою

високої кваліфікації майбутніх працівників. Це може здатися неймовірним, але ще у позаминулому сторіччі для них влаштували вечірні школи (школи вихідного дня), де повторювали програму навчальних класів, а також збагачувались знаннями, необхідними для тієї чи іншої професії.

На початку ХХ ст. в Німеччині, наприклад, професійно-технічні школи, з характерними для них елементами «ДО», за популярністю у споживачів освітніх послуг починали домінувати над іншими навчальними закладами країни, а палати промисловості та торгівлі запровадили екзамени для робітників промисловості. Після 1937 р. він стає обов'язковим [3]. Як бачимо, з плином часу ідеї гільдій, попре все, жили та перемагали.

Чого не скажеш про Україну, яка за усі часи була переважно аграрною державою, у якій селяни дізналися про професійні об'єднання хіба що за часів більшовицької колективізації. І, як відомо, не були від неї у захваті. Ті з них, хто вижив від голодоморів та інших форм фізичного знищення за спротив системі, опинилися на індустріальних гігантах, де тим більше про «цехові традиції» ніхто й гадки не мав. Не виключно, що з наведених причин ми пожинаємо тепер подекуди гіркі сходи:

- фахову невпевненість випускників на першому робочому місці;

- виникнення у роботодавців додаткових витрат на адаптацію новачка до специфіки виробничих процесів та організації виробництва аж до створення корпоративних університетів, які можуть дозволити собі лише потужні фірми;

- справедливі претензії щодо діяльності окремих ЗВО, випускники яких не знаходять застосування своїм відверто слабким здібностям, фактично відсиджуючись на студентській лаві без усвідомлення свого майбутнього призначення.

Ось чому, все починається з «білого аркуша» і потребує, перш за все, наукового обґрунтування.

У закладах вищої освіти Німеччини система ДО почала запроваджуватися з 70-х років у відповідь на запит промисловців

щодо випускників з навичками професійного спрямування. Пілотний проект поєднання навчального та робочого процесів здійснили університети індустріально розвиненої землі Баден-Вюртемберг. Відпрацьована ними модель розповсюдилася і є актуальною на сьогоднішній день у Європі та на інших континентах (в Китаї, Індонезії, Еквадорі тощо).

Вибір багатьма країнами на користь подвійної системи навчання, вважають Дайссингер Т. та Хельвіг С. [3], а також [4; 5; 6; 7] обумовлюється, крім іншого, її здатністю забезпечити ринок праці висококваліфікованими кадрами, які є гнучкими у пристосуванні до мінливих умов виробничого середовища та запровадження нових технологій. А ще, кваліфікованому працівнику, що отримав освіту за цією системою, притаманна висока мобільність на ринку праці.

Тож залишається наслідувати та вдосконалювати позитивний досвід. В цьому убачаємо своє наукове завдання.

Література:

1. Wollschger N., Reuter-Kumpmann H. (2004) From divergence to convergence. A history of vocational education and training in Europe. *Vocational Training*, no. 32, p. 9.
2. Greinert W.D. (2002) European vocational training systems: the theoretical context of historical development. *Towards a history of vocational education and training (VET) in Europe in a comparative perspective*, vol. 1, pp. 17-27.
3. Thomas Deissinger and Silke Hellwig (2005) *Apprenticeships in Germany: Modernising the Dual System in Education and Training*, vol. 47 (4), pp. 312-324.
4. Attractiveness of Initial Vocational Education and Training. Identifying What Matters (2014) *Cedefop Research Paper*, no. 39. Luxembourg: Publications Office of the European Union, p. 276.
5. Hanushek E.A. (2012) Dual Education: Europe's Secret Recipe? Ifo Institute, Munich: CESifo Forum, no. 13 (3), pp. 29-34.
6. Jørgensen C. (2017) From apprenticeships to higher vocational education in Denmark – building bridges while the gap is widening. *Journal of Vocational Education & Training*, no. 69 (1), pp. 64-80.
7. Parsyak V., Zhukova O. (2019) Biznes-strategiyi shhodo dualnoyi vyshchoyi osvity: vid koncepciyi do praktychnoyi realizaciyi. *Materialy XV Mizhnarodnoyi konferenciyi «Strategiya yakosti u promyslovosti ta osviti»*. Varna (Bolgariya), pp. 314-319. (in Ukrainian)